

eller anden Form, som vi nu bliver enige om, til dem, som nu paa Grund af Konjunkturerne har ganske særlige Vanskeligheder ved at komme i Besiddelse af Jord; men jeg mener, at i det Øjeblik vi staar overfor en Lovgivning, som skulde tage Sigte og som det sikkert ogsaa er Tanken tager Sigte paa lange Tider, skulde vi ikke gøre til almindelig Regel de Former, som vi er nødte til og ogsaa er villige til at anvende overfor de ganske ekstraordinære Forhold, som hersker for Tiden. Altsaa, naar jeg taler om de almindelige Ting, som jeg ønsker at udtale mig om, vil jeg forudskikke den Bemærkning, at jeg er fuldt klar over, at de øjeblikkelige økonomiske Forhold kan nødvendiggøre, at der gives en ganske anden og større Hjælp, og maaske under andre Former, end vi under normale Forhold vilde anvende.

Jeg ønsker altsaa at gøre nogle Bemærkninger om den rent almindelige Side af Sagen. I det Øjeblik vi staar overfor at skulle skaffe Jord til Brugere, som har haft Vanskelighed ved at sætte sig i Besiddelse af Jord, kommer selvfølgelig i første Linie det Spørgsmaal frem: Hvilken Besiddelsesform skal det være? Spørgsmaalets Besvarelse forekommer mig langt fra at være klar efter de Forslag, som her foreligger. Der tales til Tider om Eje, til andre Tider om de nye Brugsformer, som vi er ved at indføre. Jeg lagde saaledes Mærke til, at det ærede Medlem fra Lejre (N. Frederiksen) i Gaar allerede i den allerførste Del af sin Tale Gang efter Gang kom med Udtalelser om, at vi var ved at indføre nye Brugsformer. Selvfølgelig kan der tænkes andre Brugsformer, ogsaa andre gode Brugsformer, end Selveje, som jo nu i øvrigt er den almindelige og har været den almindelige i det sidste Aarhundrede her i Landet. Naar jeg alligevel er af den Formening, at Selveje er den bedste Form, er det ud fra de Erfaringer, som jeg mener, man i Tidens Løb har gjort, og som gaar ud paa, at Selvejeren i Virkeligheden ganske anderledes har Interesse i sin Ejendomsbedrift end den, som har Jorden i Fæste eller Leje, eller hvilke andre Besiddelsesformer man vil tale om.

Dermed være ingenlunde sagt, at jeg ikke skulde kunne gaa med til forsøgsvis ogsaa at benytte andre Besiddelsesformer. Derfor er der intet i Vejen. Jeg kunde meget godt tænke mig, at der blandt dem, som har Trang til Jord og er værdige til at faa Jord, kunde være Folk af forskellige Anskuelser, saaledes at den ene kunde

sige som saa: Jeg med min Anskuelse — maaske ogsaa: Jeg med mine pekuniære Omstændigheder — er ikke i Stand til at blive Selvejer af en saadan Lod, lad mig faa den i Fæste, i Leje, eller under hvilken Form man nu vil. Men lige saavel som jeg kunde tænke mig, at den Slags Folk findes, og ved, de findes, lige saavel vil jeg respektere den Følelse, som sikkert findes hos mange, at de alligevel, naar alt kommer til alt, helst vil være Ejere af deres Jord. Og jeg ser ikke, at der er noget til Hinder for, at man imødekommer begge Retninger, saaledes at vi lader de vedkommende selv have en Slags Valg imellem, om de ønsker at være Ejere eller paa den anden Side Lejere, Fæstere eller hvilken anden Besiddelsesform man nu vil anvende. Der er jo den Forskel, at den, der vil være Ejer, i Almindelighed maa møde med noget større Kapital mellem Hænderne for at kunne erhverve den vedkommende Ejendom, medens der kan være en anden, som ikke har denne forholdsvis store Kapital — den kan være lille nok i sig selv —, men som alligevel er i Stand til at drive en Jordlod, naar han kunde faa den uden kontant Udbetaling for Jordens Vedkommende og i det væsentlige ved Laan for Bygningernes Vedkommende. Lad den sidstnævnte saa faa Bruget paa de Betingelser.

Jeg ser ikke, hvorfor den ene af de to Former skulde udelukke den anden. Jeg mener kun, at der er forskellige Ting, vi maa gøre os klart i det Øjeblik, vi skal træffe Valget. Jeg haaber, som sagt, at vi vil bibeholde Muligheden for begge Former. Der er nemlig visse Krav, som det forekommer mig maa stilles, og som i Virkeligheden er fundamentale, i alt Fald for mig, i Forholdet mellem Jorden og Brugeren deraf. Der findes i det foreliggende Lovforslag Former, under hvilke den vedkommende kan faa Jorden uden Udbetaling. Han kan for saa vidt ogsaa faa Bygningerne uden Udbetaling, d. v. s., han kan for Laan faa opført Bygningerne eller i alt Fald faa det gjort med et Minimum af egen Kapital. Men der er den Forskel paa Besiddelsen af Jorden og Besiddelsen af Bygningerne, at Jorden bliver man ved at køre videre med i det evindelige under en Besiddelsesform, hvor man betaler, jeg tror det er 2 $\frac{1}{4}$ pCt. halvaarlig, for Jordbesiddelsen, hvorimod man laaner det væsentlige af Bygningsudgifterne, saaledes at det Laan, man faar til Bygningerne, skal amortiseres. Det vil altsaa sige, at en skønne Dag er